

Manifest de la Nit de Sant Joan 1982

Bona nit a tothom:

Un any més, enmig de l'alegria que lògicament ha de presidir la celebració d'una de les festes més populars i ben arrelades de la nostra terra, l'Institut d'Estudis Eivissencs vol obrir amb la lectura d'aquest manifest un breu parèntesi de reflexió damunt el panorama que ens ha oferit la vida cultural a les illes d'Eivissa i Formentera al llarg d'un any.

enguany, com l'any passat, celebren la «Festa de la Nit de Sant Joan» a Sant Jordi de ses Salines, poble de ben provada sensibilitat davant tot el que és autènticament eivissenc; i enguany, com l'any passat i altres anys endarrera, malgrat que siguem repetitius, hem d'insistir en la lamentable situació de la nostra llengua i cultura, que no acaben de trobar el camí de la seua normalització dins el marc aparentment favorable d'una democràcia, d'unes autonomies i d'una bona voluntat repetidament manifestada en públic pels representants de tots els partits polítics de les illes.

La proximitat de les noves eleccions locals i generals obliga l'Institut a recordar que el 16 de març del 79, els representants polítics dels actuals alcaldes i regidors dels nostres ajuntaments i membres del Consell signaren un document pel qual es comprometren, entre altres coses, a:

—Incloure en el pressupost de cultura una quantitat suficient per a la promoció de la nostra llengua i cultura.

—Normalitzar immediatament la nostra toponímia, d'acord amb els treballs presentats per l'Institut l'any 78, i igualment a canviar els noms dels carrers.

—Fer ús pràctic de la nostra llengua en bàndols, programes de festes, anuncis, etc.

Vosaltres mateixos, tres anys després, podeu jutjar si han complert i com ho han fet. L'Institut ja ha tret les seues conclusions i són més aviat pessimistes. Només l'Ajuntament de Vila ha normalitzat el seu nom i, així com el de Sant Antoni, ha iniciat la nova retolació de carrers; els nostres pobles es continuen dient San Jorge, San José,

San Juan Bautista, i així tots. Alguns trams de carretera han estat ben retolats, però la major part continua com sempre, en castellà. S'han publicat alguns llibres en català, però pocs, i creim que les publicacions s'han de multiplicar a fi que tothom pugui tenir a l'abast el llibre que desitgi en la seua pròpia llengua.

Algunes coses s'han fet, però creim que les nostres institucions estan molt lluny d'haver assumit la responsabilitat que els pertoca en defensa de la identitat del nostre poble, i a tots nosaltres ens correspon lluitar fins aconseguir que la seua actuació estigui en la línia del compromís acordat.

No volem passar per alt un dels fets més esperançadors de l'any: la creació i dotació de càtedres i agregacions de llengua catalana als Instituts d'Eivissa. Voldriem que aquest fet anàs acompanyat d'una més ampla i correcta aplicació del Decret de Bilingüisme a tots els nivells de l'ensenyament.

I passant a un altre camp de la cultura, hem d'esmentar la degradació de l'espai urbà i rural per la manca de planificació i d'aplicació de les lleis vigents. De la problemàtica del camp, l'Institut se n'ha ocupat en el seu darrer Curs Eivissenc de Cultura, dedicat a l'agricultura, i dels espais naturals, prou se n'ha preocupat, també, com demostra el recent manifest sobre ses Salines. Potser ara val la pena insistir en la degradació que està sofrint el nostre espai urbà, especialment els nuclis d'Eivissa, Sant Antoni i Santa Eulària. El seu creixement accelerat en població i superfície està creant un enfrontament entre els interessos particulars i els col·lectius que es resol en perjudici dels segons; la conseqüència és la transformació d'uns pobles abans agradables i humans, en uns pobles bruts, amb molta remor i sense espais verds, és a dir, amb una pèrdua molt considerable de la seua qualitat de vida. I tot això es pot i s'ha d'arreglar.

Acabem amb el record d'alguns fets que ens pareixen altament positius i que obren línies d'actuació. El Col·legi d'Arquitectes ha triat com a seu un important edifici de Dalt Vila; si altres institucions de prestigi segueixen el seu exemple ajudaran que el barri es con-

servi i recuperi el prestigi social del qual és mereixedor per la seua història. L'Ajuntament de Sant Antoni ha obert una biblioteca municipal; el Museu Arqueològic ha aconseguit millorar i ampliar les seues instal·lacions; algunes associacions de veïns demostren constantment les seues ganes de treballar; les festes tradicionals compten amb una participació popular cada vegada més nombrosa i entusiasta.

Voldriem, l'any que ve, poder omplir el manifest de fets com aquests, i no haver-los de considerar encerts aïllats, sinó fruits esperables de la inquietud cultural que el poble d'Eivissa i Formentera hagi sabut transmetre als seus governants i representants legítims.

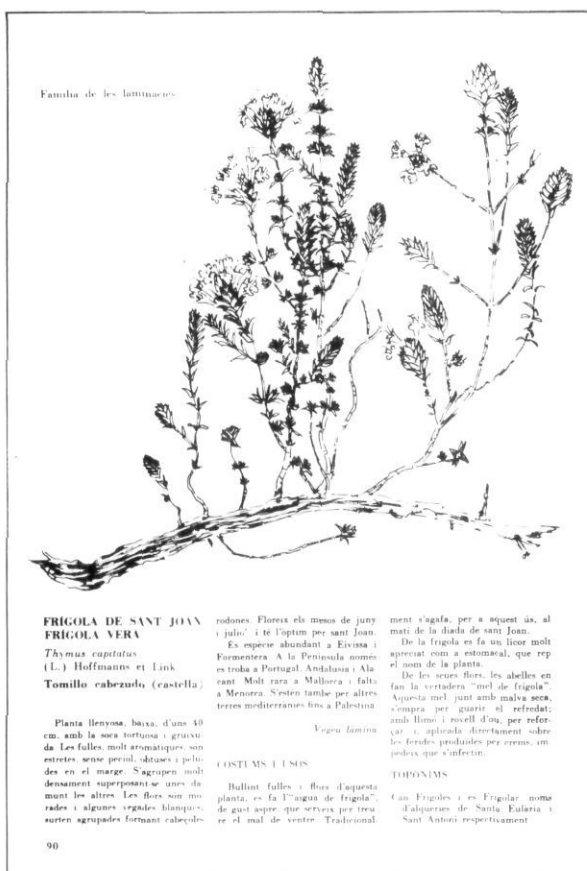
Molts anys i bons.

COMISSIÓ EXECUTIVA DE
L'INSTITUT D'ESTUDIS
EIVISSENCOS

Sant Jordi de ses Salines,
23 de juny de 1982

Sant Celoni, un poble de la comarca catalana del Vallès Oriental, té un carrer dedicat a Eivissa. Sempre és d'agrair que el bon nom d'Eivissa traspassi els seus límits i sigui present entre la gent d'altres indrets. Més i més si, com en el cas que ens ocupa, és tota una mostra de bon gust i de sensibilitat. Voldriem, des d'aquestes línies, que la notícia no fos estrictament aquesta dedicatòria a Eivissa, sinó també, i molt especialment, l'exemple que els nostres ajuntaments, tan mancats d'imaginació, podrien seguir en la retolació dels carrers i places. No ens podem conformar amb els rètols publicitaris de plàstic que han començat a proliferar en la senyalització de les vies urbanes. Cal recórrer a possibilitats creatives que estimulin la sensibilitat per l'art i la cultura en el vianant. Si allà és la flora del Montseny, aquí podrien ser, per què no, els peixos de la nostra mar, les plantes i els ocells de les Pitiüses.

NOVA APORTACIÓ AL CONEIXEMENT DE LES PLANTES D'EIVISSA I FORMENTERA Una Obra Digna que fa País

Amb aquest títol el biòleg mallorquí J. A. Alcover comenta a les pàgines de la revista «Lluc» del passat mes de febrer l'aparició d'aquesta obra dels eivissencs C. Guerau d'Arellano i N. Torres, editada per l'Institut d'Estudis Eivissencs.

Entre altres comentaris Josep Antoni Alcover diu que «el llibre presenta les descripcions de setanta-cinc plantes de les Pitiüses, incloent-hi informació sobre la seua biologia i sobre la seua distribució geogràfica. S'afegeixen notícies sobre els usos i els costums que giren entorn de les plantes tractades, així com un compendi dels topònims coneguts relacionats amb les diferents espècies. Això fa que l'obra siga excepcional, car de tots és ben sabut que un dels mals més difícils d'erradicar a la cultura moderna és el divorci existent entre el que s'ha anomenat «les dues cultures», les Ciències i les Humanitats. En esser una obra equilibrada en aquest sentit considerem la «Nova Aportació» altament informativa i, en conseqüència, ben recomenable per a tot el jovent. Altrament, devora la sensibilitat refinada que acompanya l'apropament a l'equilibri, l'obra inclou moltes informacions de primera mà, particularment sobre la distribució de les plantes a les Pitiüses. Això fa que l'hàgim de considerar també com una publicació imprescindible per al coneixement científic de les illes Pitiüses. El llibre és important dintre del panorama de la divulgació científica.»

El comentarista acaba felicitant el Consell Insular d'Eivissa i Formentera, institució que ha patrocinat aquesta obra, «per la tasca de normalització cultural que ha assumit i que cal dur endavant entre tots.»